

ANNE BABA TUTUMLARI

Ocak Ayı Veli Bülteni
Sayı-4

ÇOCUĞUNUZUN DERS BAŞARISINI
ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ ETKENLERDEN
BİRİSİ

AİLE ORTAMI VE TUTUMDUR

Aile ne kadar sağlıklı ve bilinçli ise çocukların
başarı düzeyleri o kadar yükseliyor.

ANNE BABA TUTUMLARI

OLUMSUZ AİLE TUTUMLARI

- **Aşırı Koruyucu Tutum**
- **Aşırı Baskıcı-Otoriter Tutum**
- **Aşırı Hoşgörülü-Tavizkar Tutum**

1.AŞIRI KORUYUCU TUTUM

- Bu ailelerde anne-babalar çocuğa gereğinden fazla özen gösterip onu denetim altında tutarlar.
- Çocuğun başına kötü şeyler gelir diye kendi başına bir şeyler yapmasına izin vermezler.
- Çocuğun tüm ihtiyaçları büyükleri tarafından karşılanmaya çalışılır.

AŞIRI KORUYUCU ANNE VE BABA TUTUMUNUN ÇOCUK ÜZERİNE ETKİLERİ

- Çocuğun aşırı bağımlı, ürkek, çekingen ve güvensiz bir kişilik geliştirmesine neden olur.
- Çocuğun hatalarının sonucunda yaşayarak öğrenmesine izin verilmez, sorumluluk duygusunun gelişmesi engellenir.
- Çocuk ileriki yaşamında karar almakta ve uygulamakta zorluk çekeceği gibi yaşama karşı içinde bir korku oluşturur.
- Çocuğun kişiliği olgunlaşamaz. İnatçı, istediğini tutturan, mantıksız kavgalar çıkaran, çabuk mutsuz olan bir çocuk ve ileride benzer niteliklere sahip bir yetişkin olur.
- Çevresindeki insanlarla iletişim kurmakta güçlük çeker.

2.AŞIRI BASKICI-OTORİTER TUTUM

- Otoriter tutumda çocukların kişilik özellikleri, ilgi ve gereksinimleri dikkate alınmamaktadır. Çocuğun istekleri bastırmaya çalışılır.
- Katı bir disiplin anlayıŐı vardır.Çocuğa açıklanmadan kurallar konulur ve bu kurallara kesinlikle uyması istenir, bu konuda anne-baba asla tartışma kabul etmez.

AŞIRI BASKICI VE OTORİTER TUTUMUN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Çocuğun kendine güven duygusu oluşmaz.
- Yaratıcılık engellenir.
- Hata yapanlar mutlaka cezalandırılmalıdır görüşünü benimserler.
- Rutin ve sınırları belli olan iş ve meslekleri seçerler.
- En küçük bir hatada bile hoşgörülerini olmayabilir.
- Okul yaşamlarında fazla başarılı olamazlar.
- Anne-babalarının (veya bir otoritenin) olmadığı ortamlarda kendilerini boşlukta hissederler ve bir otorite bulma arayışı içine girerler.

ÇOCUĞUNUZUN SINIRLARINI ZORLAMAYIN.

- Her çocuğun kapasitesi, yetenekleri, ilgileri, farklıdır.
- Çocuğunuzdan yapabileceklerinden fazlasını beklemek, onlara eğitim hayatları boyunca verebileceğiniz en büyük zarardır.

BAŞKALARIYLA KIYASLANAN ÇOCUK
SEVİLMEDİĞİNİ DÜŞÜNÜR.

**Oysa çocuklarımız aileleri
tarafından koşulsuz sevmeye
ihtiyaç duyarlar.**

KARDEŐLERİN KİYASLANMASI DOĞRU DEĞİLDİR!!!!

KARDEŐLERİN
KİYASLANMASI
ÇOCUĞUNUZUN
KISKANÇLIĞININ
ARTMASINA VE
ONUN
YALNIZLAŐMASINA
NEDEN OLUR !!!!

3.AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ –TAVİZKAR TUTUM

- Denetimin düşük, tepkiselliğin yüksek olduğu bir tutumdur.
- Saldırgan tutumlar dahil çocuğun her tür davranışları hoşgörü ile karşılanır.
- Davranışlara sınır çekilmez ve yaptırım uygulanmaz.
- Anne babaların bu aşırı hoşgörümlü tutumları çocuğun onlara hükmetmesine ve çok az saygı göstermesine neden olur.
- Toplumun kendilerine vermediği hakları kendisine veren çocuk içinde bulunduğu grubun veya okulun kurallarına uymada güçlük çeker.

İZİN VERİCİ (HOŞGÖRÜLÜ) TUTUMUN ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Her istediğini yaptırmayı alışkanlık haline getirir.
- Kural tanımaz.
- Ev dışındaki kurallarla karşılaşınca hayal kırıklığına uğrar.
- Her istediği olmadığı için arkadaşlarına uyum sağlamakta güçlük çeker.
- Anne-babasına hükmeder ve onlara çok az saygı gösterir.
- Bencil ve şımarık olur.
- Başkaldırıcı olur ve toplum dışı davranışlar sergiler.
- Doyumsuz olur.

Aşırı kural koymak da,
fazlasıyla kuralsız olmak
da çocuğa zarar verir.

Çocuk için evde düzenli
ve kuralların olduğu bir
ortam gereklidir.

OLUMLU AİLE TUTUMU DESTEKLEYİCİ TUTUM

Bu tutuma sahip anne babalar, çocuklarını herhangi bir karşılık beklemeden içten ve derinden bir duyguyla severler.

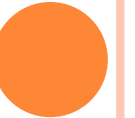
- Çocuklarının davranışlarını ilgi ve anlayışla izleyip , kendi ayakları üzerinde durabilecek şekilde yetiştirirler.

DESTEKLEYİCİ TUTUMU BENİMSEYEN AİLE ÇOCUKLARINA İYİ MODEL OLAN AİLEDİR.

Unutmayın ki,
çocuğunuz
birçok
davranışınızı
örnek alıyor!

■ Destekleyici tutumdaki aile çocuğuna sevgisini gösteren ailedir..

■ Sevmek ve sevdiğinizi hissettirmek arasında çok büyük fark vardır.

- Çocuğunu kabul eden anne ve baba çocuğun ilgilerini göz önünde bulundurur ve onun yeteneklerini geliştirecek ortam hazırlar.
- Aileyi ilgilendiren kararlar alınırken çocuğunda fikri alınır.bu ailelerdeki genel görüş **“çocukta bizimle yaşıyor ve alacağımız kararlarda onunda söz hakkı olmalıdır.”**şeklindedir.

- **Çocuk sınırlar içerisinde özgürdür.**
 - **Neyi,ne zaman ve ne şekilde yapacağını çok iyi bilir.**
- **Aile bireyleri arasında etkili bir iletişim söz konusudur.**

AİLENİN MUTLULUĞU ÇOCUĞA PSİKOLOJİK GÜVEN VERİR.

- Aile içi anlaşmazlıklar ve tartışmalar mümkün olduğunca çocuğun yanında yapılmamalıdır.

Aile içinde çocuğa karşı **tutarsızlıklar** olmamalıdır.

(Çift yönlü davranış çocuğu yalancılığa ve ikiyüzlülüğe iter.)

ASIL ÖNEMLİ OLAN ÇOCUĞUNUZLA ARANIZDAKİ İLETİŞİMDİR.

- Eğitim ve diplomadan daha önemli bir şey; çocuğunuzla aranızdaki **sıcak iletişimin** kaybolmamasıdır.

Hayat boyu buna ihtiyacınız olacak.

Sağlıklı İletişim

İletişimi Nasıl Kolaylaştırabiliriz?

Şaka yapın

Göz teması
kurun

Ses tonuna
dikkat

Yüz yüze
konuşun

Duygularını
paylaşın

Anlaşılır
dil kullanın

Önerilerde
bulunun

Geribildirim
verin

Soru sorun

Empatik
olun

Dinlediğinizi
belli edin

Dokunun

İletişim Engelleri

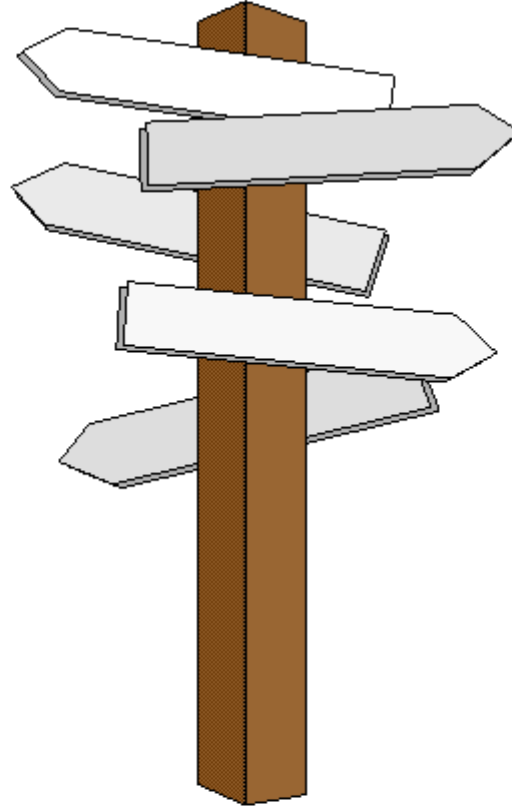
**Kuşan
kesmek**

Yağlamak

**Feda
konusmak**

**İnsanın
Utandınak**

**Uygun
verme**

**Yüzüne
balanmak**

**Aşırı
duygusallık**

**Akaya
almak**

**Yorum
yapmak**

**Böylelikle
iletilmek**

Tartışmak

**Sıldınan
tarz**

ETKİLİ DİNLEYİN.

- Anlattıklarını mutlaka dinleyin.
- Onun seviyesine inerek, **göz teması** ile ve gerçekten **vakit ayırarak** dinleyin.

(can kulağı ile...)

- Bazen sadece dinlemek yeterlidir.

SAGLIKLI İLETİŞİM İÇİN İLETİŞİM ENGELLERİNDEN KAÇININ.

1. Emretme, Yönetme

“Yapman gerekir...” “... Yapacaksın” “Yapmak zorundasın”

- Korku ya da aktif direnç yaratabilir;
- Söylenenlerin tersini “denemeye” davet edebilir;
- İsyankar davranışa ya da misillemeye yol açabilir.

2. UYARMA, TEHDİT ETME (GÖZDAĞI VERME)

“... yapamazsın ... olur”

“Ya yaparsın, yoksa babana söylerim”

- Korku, boyun eğme yaratabilir;
- Söz konusu sonuçların gerçekten meydana gelip gelmeyeceğini “denemeye” yol açar;
- Gücenme, kızgınlık, isyankarlığa neden olabilir.

3. SÜREKLİ ÖĞÜT VERMEK,

“... Yapmalıydın” “Senin sorumluluğun”

“... Şöyle yapmak gerekir”

- Zorunluluk ya da suçluluk duyguları yaratır;
- Çocuğun durumunu daha şiddetle savunmasına yol açabilir (“kim demiş”).

SUÇLAMA

"Olgunca düşünmüyorsun..." "Sen zaten tembelsin..."

- Yetersizlik, yanlış değerlendirme anlamı taşır.
- Çocuğun olumsuz bir yargıya hedef olma ya da azarlanma korkusuyla iletişimi kesmesine yol açar;
- Genellikle çocuk yargı ve eleştirileri gerçek olarak algılar ("ben kötüyüm!") ya da karşılık verir ("siz de daha mükemmel değilsiniz").

ENGELLERİNİ MADDELENDİRİRSEK:

1-EMİR VERMEK, YÖNLENDİRMEK (Kes şunu!)

2-UYARMAK, GÖZDAĞI VERMEK (Sus, yoksa!)

3-AHLAK DERSİ VERMEK (Senden daha iyisi beklenir)

4-ÖĞÜT VERMEK, (Benim sana söylediklerimi yap)

5-ÖĞRETMEK, NUTUK ÇEKMEK

6-YARGILAMAK, ELEŞTİRMEK, SUÇLAMAK, AYNI DÜŞÜNCEDE OLMAMAK (Olgun biri gibi düşünmüyorsun)

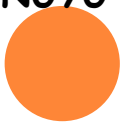
7-ÖVMEK, AYNI DÜŞÜNCEDE OLMAK, OLUMLU DEĞERLENDİRMELER YAPMAK

8- AD TAKMAK, ALAY ETMEK

9- YORUMLAMAK, ANALİZ ETMEK, TANI KOYMAK

10-SORU SORMAK, SINAMAK, ÇAPRAZ SORGULAMAK

11-SÖZÜNDEN DÖNMEK, OYALAMAK, ALAY ETMEK, ŞAKACI DAVRANMAK, KONUYU SAPTIRMAK (Çocuk gibi davranıyorsun)

ÇOCUĞUNUZUN OKUL HAYATINA İLGİLİ VE ÖZVERİLİ OLUN.

○ Öğretmenleri ile diyalog halinde olun.

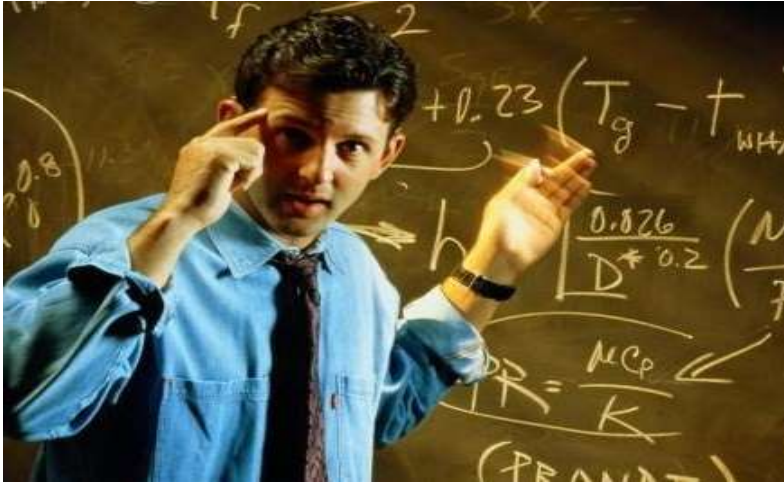
Çocuğunuzun özel durumları varsa bunlar hakkında mutlaka sınıf öğretmenini bilgilendirin.

○ Bunu yaparken diyalog hatalarından kaçının.

Dersleri bölerek sınıfa girmek, en basit konularda bile sürekli telefonla aramak vb.

- Çocuğunuzu okula karşı negatif etkileyecek, **okulla**, **öğretmeniyle** ve **okumakla ilgili olumsuz eleştirileri onun yanında yapmayın.**

ÇOCUĞUNUZA UYGUN BİR ÇALIŞMA ORTAMI HAZIRLAYIN.

- Çocuğunuzun evde rahat çalışabilmesi için **bir oda yada bir köşeye** ihtiyacı vardır.
- Çalışma ortamında dikkat dağıtıcı şeyler (Televizyon, yoğun ses, müzik gibi) olmamalıdır.

ÇOCUĞUNUZA SÜREKLİ NE SÖYLERSENİZ ÖYLE OLMA İHTİMALLERİNİ ARTTIRIRSINIZ.

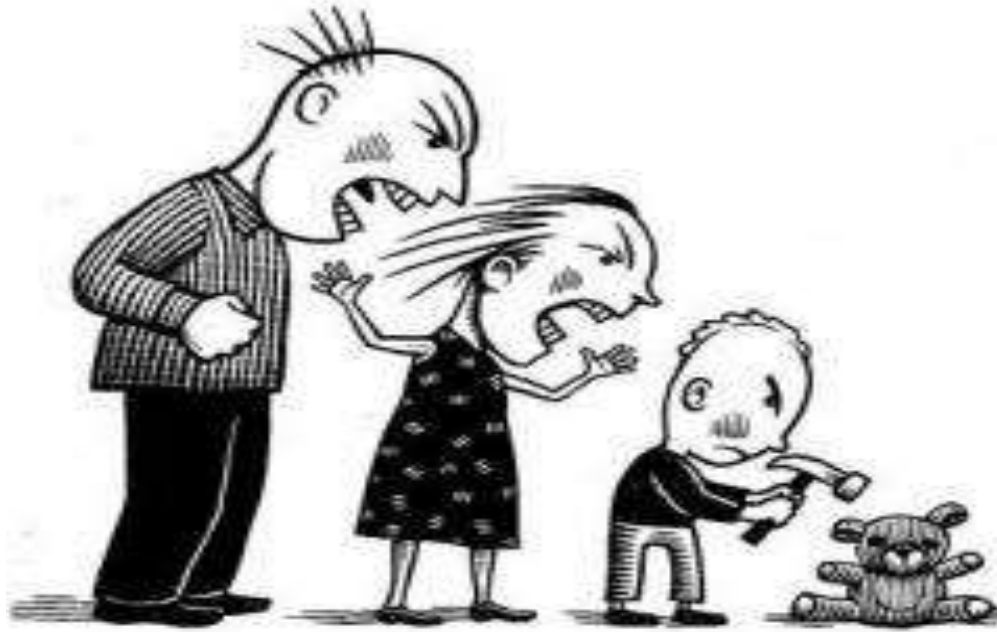
Bu olumlular için geçerli olsa da daha çok **olumsuz sıfatlar**
için geçerlidir.

Çünkü daima ortada bunu **destekleyecek bir sebep** vardır.

FİZİKSEL CEZALARDAN KESİNLİKLE KAÇININ.

- Ona vereceğiniz ceza; Sevdiği bir etkinlikten maruz kalmasını sağlamak olsun

EVDE KURALLAR OLMALI.

- Televizyon ve bilgisayar saatleri herkes tarafından belirlenmeli ve buna uyulmalı. Siz televizyon seyrederken o ders çalışamaz.

**SOYUT İŐLEMLERİ KAVRAMAKTA
GÜÇLÜK ÇEKTIĞİNDEN
MATEMATİK, FEN GİBİ DERSLERDE
SOMUT MATERYALLERDEN
FAYDALANILMASI
GEREKMEKTEDİR.**

**Çizerek, yazarak ve kolaydan zora bir
yol izlenmeli, ders çalışırken yumuŐak
bir ses tonu kullanılmalı.,
başaramadığı konular veya işlerin
nedenleri araştırılmalıdır.**

DİKKATİNİ TOPLAMAK VE BELLİ BİR SÜRE DEVAM ETTİRMEK KONUSUNDA GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUĞUN DİKKAT SÜRESİNİ VE YOĞUNLUĞUNU GELİŞTİRMEK İÇİN FEN, TÜRKÇE GİBİ DERSLERDE KONUYU SİZE DE YÜKSEK SESLE OKUMASINI VE ANLATMASINI İSTEYEBİLİRSİNİZ.

**ÇOCUĞUN DOĞRULARINA
DEĞER GÖSTERİN.
FİKİRLERİNİ DİNLEYİN VE
ÖNEM VERDİĞİNİZİ
HİSSETTİRİN**

ONUNLA “SEN DİLİ” İLE KONUŞMAYIN. SEN DİLİ İTİCİDİR VE OLUMSUZ ETKİLERİ VARDIR.

- “Çok gürültü yapıyorsun, yerine ; bu gürültüden rahatsız oluyorum şeklinde duygularınızı dile getirin

ÇOCUĞUNUZUN UYGUN YOLLARLA VÜCUT ENERJİSİNİ VE DUYGULARINI BOŞALTMASINA (SPOR VB.) FIRSAT TANIYIN

- Aşırı disiplin ve cezadan kaçının. Anne-baba olarak saldırganlık örneği oluşturmayın.

ÇOCUĞUN EVDE SORUMLULUK ALMASINI SAĞLAYIN

- Ona verdiğiniz küçük sorumluluklar “kendisine güvenildiğini, önem verildiğini” anlatır

**ÖĞRETMENİ/ÖĞRETMENLERİ İLE SIK SIK
GÖRÜŞÜN VE YAPABİLECEKLERİNİZ
KONUSUNDA YARDIM İSTEYİN.**

- Çocuğunuzun sağlık durumu ile yakından ilgileniniz.
- Hastalıklardan bir kısmı, çocuğun hayat enerjisini önemli ölçüde azaltarak onu dermansız bırakır. Bir kısmı ise; doğurdukları devamlı acı ve ağrılar yüzünden çocuğun ilgi ve dikkatini ders konuları üzerinde toplamasına engel olur.

